

Danmark som grøn vindernation!

Venstres folketingsgruppe
Februar 2009

Indholdsfortegnelse

1. Slut med CO₂-samfundet	4
1.1 CO ₂ -neutralt samfund i løbet af to generationer	4
1.2 Øget brug af biogas.....	4
1.3 Fra naturgas til fjernvarme.....	5
1.4 Intelligent elforbrug.....	5
1.5 Niche-energiformer ind i energiforsyningen	6
1.6 Ikke-vedvarende energi skal være renere	6
1.7 Omkostningseffektiv reduktion af CO ₂	7
2. Viden er forudsætningen for grøn vækst	8
2.1 Fordobling af investeringerne i udvikling af ny grøn teknologi.....	8
2.2 En samlet grøn forskningsstrategi	9
2.3 Flere 'grønne' erhvervs-ph.d'ere og forskere	9
2.4 Én indgang til viden om energibesparelser	9
3. Danmark som testcenter for grøn teknologi	10
3.1 Bedre muligheder for forsøg og demonstration i stor skala	10
3.2 Etablering af MUDP og FUDP.....	10
3.3 Energibyernes erfaringer skal udbredes – og der skal flere til.....	11
3.4 Et testcenter for grøn transport	11
3.5 Fokus på brint- og brændselsceller	11
4. Grønne vækstmuligheder for dansk erhvervsliv	12
4.1 Øget eksport af miljø- og energiteknologi.....	12
4.2 Fra viden til virksomhed	13
4.3 Dansk klima- og miljøteknologi til verdens fattige lande.....	13
4.4 Klimagarantier til danske virksomheder	13
4.5 Partnerskaber om energirecovering.....	13
4.6 Regelforenklinger og afbureaukratisering	14
4.7 Virksomheder skal udnytte overskuds- og procesvarme	14
4.8 Miljøgodkendelser skal på rette spor	14
4.9 Opgør med harmonikrav i landbruget	15
4.10 Værditilvækst i fødevarerhvervet.....	15
4.11 Økologisk satsning.....	16
5. Grøn markedsøkonomi og en grøn skattereform	16
5.1 Principper for en grøn skattereform.....	17
5.2 Milliarder fra salg af CO ₂ -kvoter skal indgå i en grøn skattereform	17
5.3 Strategisk eftersyn af energiafgifterne	17
5.4 Grønnere afgifter på biler.....	18
5.5 Tryghed om fremtidig beskatning af grønne biler	18
5.6 Et marked for handel med VE- og energisparebeviser.....	19
5.7 Smartere energi- og affaldsavgifter.....	19
6. En naturplan for Danmark	19
6.1 Flere naturgenopretningsprojekter.....	20
6.2 Hensyn til naturen, når der bygges infrastruktur	20
6.3 Naturen skal være mere tilgængelig for befolkningen.....	20
6.4 Reduktion i udvaskning af kvælstof og fosfor	20
6.5 Potentialer i skovene skal udnyttes optimalt.....	21
6.6 Vedligeholdelse af vandløb.....	21

Forord: Danmark som grøn vindernation!

Verdens næsten totale afhængighed af fossile brændsler stiller os overfor en række udfordringer. Der lurer farer om hjørnet i form af stigende energipriser, vanskelig adgang til fossile brændsler samt klimaforandringer. Men disse udfordringer kan, hvis vi håndterer dem rigtigt, vendes til en enorm vækstmulighed for Danmark.

I forhold til udfordringerne betyder vores entydige afhængighed af fossile brændsler for det første, at svingende og stigende energipriser kan true den internationale økonomiske stabilitet. For det andet findes verdens olie- og gasreserver primært i autoritære og politisk ustabile områder, der ikke deler vore værdier om frihed og demokrati. Det er en skræmmende tanke, hvis det danske samfund skal være afhængigt af sådanne regimer. Det kan imidlertid blive tilfældet, når olie- og gasreserverne i Nordsøen øjensynligt slipper op inden for en overskuelig årrække. Og for det tredje forandrer jordens klima sig. Ekspertene i FN's klimapanel peger på, at klimaforandringerne blandt andet skyldes menneskelig aktivitet og vores udledning af drivhusgasser. Det må vi naturligvis forholde os til.

Løsningen på alle tre udfordringer er den samme, nemlig at vi gør op med afhængigheden af fossile brændsler. Det kræver en grøn revolution, hvor vi fokuserer på udvikling af ny teknologi, bedre udnyttelse af ressourcerne og øget omtanke i omgangen med natur, miljø og klima.

En grøn vækstvision kan skabe titusindvis af nye arbejdspladser på både kort og langt sigt. Det kan være med til at lede Danmark sikkert gennem de urolige år, der ligger forude. En grøn satsning kan øge eksporten og samtidig sikre, at Danmark også i fremtiden er et førende videnssamfund.

Venstre vil med dette oplæg skitsere nogle af de initiativer, der kan være med til at gøre Danmark til en grøn vindernation. Vi vil kombinere det enorme potentiale for dansk erhvervsliv med hensynet til miljø og klima. Samtidig skaber vi grundlaget for, at Danmark forbliver uafhængig af utilregnelige regimer, der i dag besidder verdens olie- og gasreserver.

Dette oplæg er ikke en udtømmende liste og bør blandt andet læses i sammenhæng med Venstres landbrugsoplæg og Venstres oplæg om transport og CO₂. Sammen rummer disse oplæg en lang række konkrete forslag, som er Venstres folketingsgruppes indspark til regeringens videre arbejde med at gøre Danmark til en grøn vindernation.

God læselyst!

Jacob Jensen

Venstres erhvervsordfører

Lars Chr. Lilleholt

Venstres klima- og energiordfører

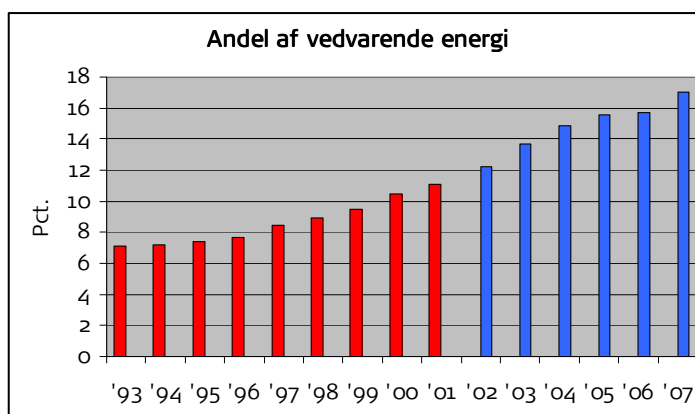
1. Slut med CO₂-samfundet

Venstre har den vision, at Danmark skal gøres helt fri af fossile brændsler som olie, kul og gas, og denne omstilling skal vi bruge til at skabe en grøn vækstøkonomi. Det er en gigantisk udfordring, som vil tage mange år at håndtere. Men blot fordi det er en stor udfordring, skal vi ikke vige tilbage fra at tackle den.

Venstre vil gøre Danmark til en frontløberation, når det gælder udvikling af vedvarende energi, energibesparelser og omstilling fra fossile brændsler. Danmark er allerede blandt de forreste inden for vindenergi. Det er derfor naturligt, at vindkraften fortsat udbygges. Venstre mener dog, at en fremtidig udbygning med vindmøller fortrinsvis skal ske på havet.

Samtidig skal man ikke overse, at vindkraft kun udgør en mindre del af den samlede produktion af vedvarende energi. Faktisk baseres 2/3 af den vedvarende energi i dag på biomasse.¹

Venstre er også positiv over for andre vedvarende energiformer som for eksempel solenergi, jordvarme, biobrændstoffer eller bølgekraft. Der er allerede en masse spændende initiativer i gang. Disse initiativer skal understøttes.

1.1 CO₂-neutralt samfund i løbet af to generationer

Andelen af vedvarende energi stiger år for år på grund af politiske beslutninger, som brede politiske flertal har taget i de senere årtier. I 2001 udgjorde vedvarende energi 11 procent af det samlede energiforbrug. Denne andel er på bare seks år steget til 17 procent. Men vi skal endnu videre. Med energiaftalen fra februar 2008 stiger andelen af vedvarende energi med 1,3 procent om året indtil 2011, så vedvarende energi udbygges i historisk højt tempo.²

I årene fremover vil Venstre fortsætte en mindst lige så ambitiøs udbygning af vedvarende energi. Samtidig skal indsatsen for energibesparelser fortsættes, så vi også i de kommende årtier kan kombinere økonomisk vækst med endnu bedre udnyttelse af energien. Endelig skal der findes løsninger, som vi kan bruge til at knække kurven for udledning af CO₂. Venstre vil målrettet forfølge alle tre spor ved at sætte ambitiøse mål og bruge omkostningseffektive redskaber. Venstre sætter som mål, at Danmark skal være et CO₂-neutralt samfund inden år 2050.

1.2 Øget brug af biogas

Der er et enormt uudnyttet potentiale i biogas. Dette potentiale ønsker Venstre at drage langt større nytte af. I forbindelse med energiaftalen fra februar 2008 blev der sat fokus på udbygning med biogas. Afregningspriserne blev forbedret, ligesom det blev aftalt, at produktionen af biogas skulle tredobles. Det svarer til etablering af omkring 50 nye biogasanlæg rundt omkring i landet. Dette mål skal nås – og mere til.

1 Energistyrelsen (2008): "Energistatistik 2007"

2 Klima- og Energiministeriet (21. februar 2008): "Aftale om den danske energipolitik i årene 2008-11"

Venstre opfordrer kommunerne til at blive mere aktive medspillere i forhold til at finde placeringer til nye biogasanlæg. Alternativt vil Venstre være parate til at indtænke placeringen af biogasanlæg i en kommende landsplanredegørelse. Samtidig ønsker Venstre, at biogassen skal knyttes direkte til naturgasnettet. Det vil øge brugen af biogas markant, og dermed vil biogas fortrænge det mindre klimavenlige naturgas. Derfor bør de nye støttesatser for biogas også gælde udnyttelse af biogas, som distribueres via naturgasnettet.

Øget brug af biogas vil styrke forsyningsikkerheden og uafhængigheden af fossile brændsler. Det vil desuden bidrage til at øge andelen af vedvarende energi og dermed nedbringe udledningen af drivhusgasser. Og endelig vil øget brug af biogas i energiforsyningen løse et affaldsproblem for landbruget – og dermed yderligere gavne miljøet.

1.3 Fra naturgas til fjernvarme

I løbet af de seneste årtier er CO₂-udslippet fra opvarmning faldet ganske betydeligt. Det kan til dels tilskrives den succesfulde etablering af fjernvarme baseret på energi fra vedvarende energikilder og kraftværker. Venstre ønsker en fortsat udvikling af fjernvarmen, de steder hvor det er miljømæssigt og samfundsøkonomisk fornuftigt.

Konkret foreslår Venstre, at boligområder, som i dag primært forsynes med naturgas, skal tilbydes at flytte fra naturgasnettet til fjernvarme, hvis det kan ske uden at påføre de tilbageværende kunder meromkostninger. Det kan potentielt udvide fjernvarmens andel af det danske varmebehov fra cirka 46 procent til 60-70 procent. Dermed vil man på en samfundsøkonomisk fornuftig måde omstille i en mere energieffektiv og bæredygtig retning.

Venstre vil endvidere lempe restriktionerne for brændselsvalg i fjernvarmeværker, så især mindre værker kan konvertere fra naturgas til biomasse. Det vil have en betydelig miljøgevinst og kan også give bedre økonomi for de husstande, som aftager varmen.

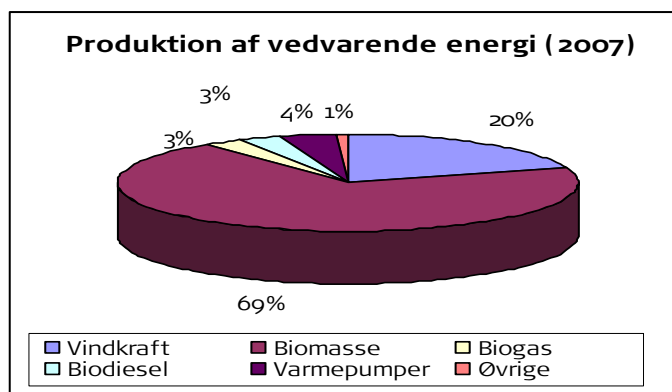
1.4 Intelligent elforbrug

I takt med at andelen af vedvarende energi stiger, bliver det også mere vanskeligt at styre produktionen effektivt. Eksempelvis vil vindmøller, i perioder hvor vinden blæser kraftigt, producere mere el, end danske forbrugere kan aftage. Venstre vil derfor supplere satsningen på vindenergi med en strategi for, hvordan man får mere værdi ud af den vedvarende energi, som blandt andet vindmøllerne skaber. Det betyder, at el i visse periode eksporteres til vores nabolande til priser tæt på nul. Dette er uhensigtsmæssigt. Løsningen er større fleksibilitet i elforbruget, så el anvendes på nye og mere hensigtsmæssige måder.

Venstre ønsker derfor, at der skal fart på udbredelsen af intelligente, timeaflyste elmålere. Dermed kan elpriserne differentieres, så prisen på elektricitet kan variere over døgnet. En variabel elpris vil påvirke både forbrugere og virksomheder til at bruge energi på tidspunkter af døgnet, hvor den er billig, mens man holder igen på tidspunkter af døgnet, hvor elektriciteten er dyr. I fremtiden vil vaskemaskine og tørretumbler kunne programmeres til at starte, når prisen er lav, ligesom elbiler vil kunne blive opladt billigere om natten.

1.5 Niche-energiformer ind i energiforsyningen

Mange nye energiformer kan stadig betragtes som nicheprægede – det gælder for eksempel bølgeenergi, jordvarme og solenergi. Disse vedvarende energiformer har svært ved at få fodfæste i konkurrence med de mere etablerede som vindenergi og biomasse. For at få en ny energiform på markedet kræver det en særlig opstartsindsats i forbindelse med udviklingen og markedsintroduktionen. Venstre ønsker at fremme en mangfoldighed af vedvarende energikilder ved at give nye niche-energikilder en forhøjet afregningspris i en tidsbegrænset introduktionsperiode. Støtten skal så vidt som muligt være teknologineutral, så støtten i stedet afhænger af de miljø- og klimamæssige gevinster. Det kan bane vejen for nye energieventyr. Dog skal målet hele tiden være en samfundsøkonomisk fornuftig og effektiv energiforsyning. Derfor vil Venstre ikke permanent understøtte teknologier, som ikke udvikler sig i retning af at være konkurrencedygtige på markedsvilkår. Teknologier, der efter en periode med introduktionsstøtte ikke udvikler sig i retning af at blive konkurrencedygtige og markedsmodne, skal vi turde stoppe introduktionsstøtten til.

1.6 Ikke-vedvarende energi skal være renere

Det er Venstres entydige mål, at Danmark skal være uafhængig af fossile brændsler, og at andelen af vedvarende energi derfor skal stige år for år. Men uanset hvor ambitiøse målsætninger vi opstiller for vedvarende energi, så vil en betydelig del af vores energiforsyning fortsat hvile på fossile energikilder i de næste årtier.

Indtil vi når uafhængighed af fossile brændsler, vil det være naivt og uansvarligt udelukkende at fokusere på den ene femtedel vedvarende energi og dermed totalt ignorere de fire femtedele af vores energiforsyning, der i dag stadig kommer fra fossile energikilder.

Parallelt med indsatsen for uafhængighed af fossile brændsler ønsker Venstre derfor at fremme den mest miljøvenlige og skånsomme anvendelse af fossile brændsler. En måde at gøre det på er ved at introducere såkaldte CCS-kraftværker.³ Disse værker kan anvende kul og biomasse uden at lukke skadelig CO₂ ud i atmosfæren. Faktisk kan CCS-kraftværker potentielt "trække" CO₂ ud af atmosfæren ved at anvende en kombination af fossile og vedvarende brændsler og lagre CO₂-udslippet i undergrunden, for eksempel i tomte oliebrønde.

Indtil Danmark bliver uafhængig af fossile brændsler, er CCS-værker således langt bedre og mere miljøskånsomme end traditionelle kraftværker. Venstre vil derfor arbejde for, at ét af EU's tolv planlagte CCS-værker placeres i Danmark. Danmark vil dermed være et foregangsland for ren vedvarende energi. Og samtidig vil vi også udvise ansvarlighed ved at gøre den ikke-vedvarende del af energiforsyningen så miljø- og klimamæssigt bæredygtig som muligt, indtil de fossile brændsler kan udfases helt.

³ CCS = Carbon Capture and Storage

1.7 Omkostningseffektiv reduktion af CO₂

Danmark har i EU-regi påtaget sig ambitiøse mål for reduktion af CO₂ – både indenfor de kvoteomfattede områder og indenfor de ikke-kvoteomfattede områder. Venstre ønsker naturligvis, at disse mål indfries. Venstres prioritet er, at markedsmekanismer er centrale, og derfor ønsker vi som udgangspunkt så meget som muligt omfattet af et markedsbaseret kvotesystem. Reduktionerne i de ikke-kvoteomfattede sektorer (særligt transport, landbrug og bygninger) skal derefter ske, så de mest omkostningseffektive reduktioner gennemføres først. Venstre vil derfor ikke fastsætte mål for CO₂-reduktioner i enkelte sektorer, før der er klarhed over, hvor CO₂-reduktionerne kan realiseres mest samfundsøkonomisk fornuftigt.

Transport:

Venstre vil ikke bekæmpe transport, men vi vil fremme mere miljøvenlig transport. Kollektiv trafik skal være et mere attraktivt alternativ til bilen, og det skal være mere attraktivt at vælge en benzinøkonomisk bil. Vi henviser i øvrigt til oplægget "Mindre CO₂ fra transport" med 37 konkrete forslag, som blev vedtaget af Venstres folketingsgruppe i maj 2008 samt regeringens udspil om "Bæredygtig transport – bedre infrastruktur".

Reduktion af trafikens CO₂-udslip

Blandt Venstres konkrete forslag til reduktion af trafikens miljø- og klimabelastning kan nævnes:

- Mere og bedre kollektiv trafik, særligt i byområder
- Etablering af flere parkér-og-rejs-anlæg
- Øget brug af intelligente trafiksystemer (ITS)
- Yderligere omlægninger af bilafgifterne i grøn retning
- Puljer til at fremme cyklisme
- Oplysningskampagner om miljøvenlig kørsel (Eco-driving)
- Stille krav om biobrændstof i benzin og diesel
- Skrappere EU-krav til nye bilers brændstof-effektivitet

Kilde: Venstres oplæg "Mindre CO₂ fra transport", maj 2008

Landbrug:

Landbrugets produktion kan belaste både miljø og klima. Selvom dansk landbrug hører til de mest effektive og har leveret betragtelige reduktioner i de senere år⁴, skal indsatsen føres videre. Det skal ske både af hensyn til klimaet, samt for at indfri Danmarks internationale forpligtelser i forhold til blandt andet CO₂-reduktioner og vandmiljø.

Der henvises til oplægget "Dansk fødevarerhverv i vækst og balance", som blev vedtaget af Venstres folketingsgruppe i november 2008.

Bygninger:

Venstre vil sætte ind for at reducere CO₂-udslippet fra boligmassen, blandt andet ved at skærpe kravene til nybyggede boligers energieffektivitet. Der skal informeres bedre om den økonomiske gevinst, som kan opnås ved at energirenovere private og offentlige bygninger, og der skal etableres én brugervenlig indgang til viden om energieffektiviseringer. Derudover skal det analyseres, om eksempelvis særlige fradrag eller lettere låneadgang vil gøre det mere attraktivt for private at energirenovere. Desuden vil Venstre undersøge, om midlerne fra Landsbyggefonden i højere omfang kan anvendes til energirenovering af den almene boligmasse, og om det eksisterende energimærke i forbindelse med huskøb kan ændres, så boligkøberne efterfølgende kan få en gennemgang af rapporten.

---

⁴ Ifølge DMU er landbrugets udledning af CO₂ er nedbragt med næsten 40 procent fra 1990 til 2006.

Venstre vil:

- Fortsætte den historisk hurtige udbygning med vedvarende energi og sætte som mål, at Danmark skal være CO₂-neutralt inden år 2050.
- Fremme brug af biogas, blandt andet ved at føre biogas ind på naturgasnettet.
- Øge fjernvarmens udbredelse som miljømæssigt fornuftig boligopvarmning.
- Lempe restriktionerne, så især mindre værker får et friere brændselsvalg.
- Udbrede intelligente elmålere og give mulighed for differentierede elpriser.
- Have flere niche-energiformer ind i forsyningen for eksempel gennem forhøjede afregningspriser i en introduktionsperiode.
- Fremme CO₂-fri energi gennem etablering af mindst et CCS-kraftværk.
- Arbejde for omkostningseffektive CO₂-reduktioner, så Danmark når de reduktionsmål vi har forpligtet os til.
- Omlægge bilafgifterne, så det bliver billigere at købe bil, men dyrere at køre.
- Investere i at gøre den kollektive trafik til et mere attraktivt alternativ til bilen.
- Skærpe kravene til nye boligers energieffektivitet og motivere til energiforbedringer af eksisterende private og offentlige bygninger.
- Undersøge om midlerne i Landsbyggefonden kan anvendes til energiforbedringer.

2. Viden er forudsætningen for grøn vækst

Viden er forudsætningen for vækst. Skal mulighederne i en grøn vækstdagsorden udnyttes, er det en forudsætning, at der satses massivt på udvikling af ny viden og ny teknologi. Skal det for alvor have succes med en ambitiøs grøn vækstdagsorden, er der behov for både ekstra midler og særlig politisk opmærksomhed. Dermed kan Danmark også i de kommende år være i front inden for udvikling af banebrydende energi- og miljøteknologi.

2.1 Fordobling af investeringerne i udvikling af ny grøn teknologi

Ved at øge forskningsinvesteringer målrettet blandt andet miljø- og energiteknologi skal Danmark fastholde de eksisterende styrkepositioner og samtidig udvikle nye forskningsfelter. Det skal danne grundlag for nye teknologieventyr på linie med eksempelvis vindenergi.

En ekstra strategisk satsning på udvikling af grøn teknologi kræver ekstra ressourcer. Derfor sætter Venstre som mål, at fordoble de offentlige midler til forskning og udvikling af miljø- og energiteknologi frem til 2012. Løftet skal ske hurtigt, men i et tempo hvor forskningsmiljøerne kan følge med. De ekstra midler kan eksempelvis finansieres inden for globaliseringspuljen (jf. tabel 1) eller gennem forskningsrådssystemet. Samtidig skal den danske indsats for at tiltrække midler fra EU's rammeprogram for forskning styrkes, ligesom der i højere grad skal gives støtte til forsøgsanlæg i den præ-kommercielle fase.

Tabel 1: Globaliseringspuljen 2009-12

(Mio. kr.)	2009	2010	2011	2012
Midler til forskning og udvikling	1.079	3.935	4.225	4.397
Heraf ufordelte midler	-	2.000	3.616	3.803

Kilde: Finansministeriet (2008): "Aftale om fordeling af globaliseringsmidlerne til forskning og udvikling"

2.2 En samlet grøn forskningsstrategi

Venstre ønsker, at der udarbejdes en samlet grøn forskningsstrategi, så det sikres, at et massivt løft i forskningsbevillinger inden for miljø- og energiteknologi understøtter visionen om at gøre Danmark til en grøn vindnation. I dag foregår dansk klimaforskning samt forskning inden for energi- og miljøteknologi relativt autonomt rundt omkring i landet. De spredte forskningsmiljøer giver variation og bredde, men det kan samtidig give udfordringer i forhold til at sikre bedre koordination og overblik over det samlede forskningsfelt.

En ny grøn forskningsstrategi skal bygge på kortlægninger af den aktuelle forsknings- og innovationsindsats, og indsatsen for nye grønne forsknings- og demonstrationsprojekter samt ph.d.-uddannelser skal afstemmes med den faktiske kapacitet hos forskningsmiljøerne. Desuden skal den belyse, hvordan der sikres et bedre samfundsøkonomisk afkast af de øgede investeringer, herunder et bedre samspil mellem vidensinstitutioner og erhvervsliv. Det er vigtigt, at en satsning på grøn vækst sikrer, at både den langsigtede grundlagsskabende forskning og den mere konkrete udvikling og demonstration tilgodeses.

2.3 Flere 'grønne' erhvervs-ph.d'ere og forskere

Den eksisterende erhvervs-ph.d.-ordning uddanner unge forskere med indsigt i de erhvervmæssige aspekter af forskning og opbygger netværk mellem virksomheder og forskningsinstitutioner. Antallet af ph.d.-stillinger har været opadgående i de senere år og skal øges til 2.400 i år 2010. Samtidig er antallet af erhvervs-ph.d.ere stigende. Venstre ønsker, at denne stigning skal fortsætte i de kommende år. Det er Venstres ambition, at en del af denne vækst skal ske inden for områder som miljø, energi og fødevarer.

2.4 En indgang til viden om energibesparelser

Som supplement til energiselskabernes spareforpligtigelse vil Venstre samle hele den danske indsats for el- og energibesparelser i én ny dansk energisparefond, der skal rådgive danskerne om deres energiforbrug. Staten, branchen og forbrugerne skal repræsenteres. Fonden skal sikre en mere koordineret indsats for at fremme de mest effektive løsninger, samt forene en række af eksisterende initiativer, eksempelvis Elsparefonden.

Desuden mener Venstre, at der er behov for yderligere viden om, hvordan industri og virksomheder kan lave rentable energieffektiviseringer. Derfor foreslår Venstre, at der oprettes et videnscenter for energibesparelser i industrien samt energibesparelser uden for det kvotebelagte område. Det skal være som supplement til det videnscenter om energibesparelser i bygninger, der blev etableret i forbindelse med energiaftalen fra februar 2008.

Venstre vil:

- Sætte som mål, at investeringerne i forskning, udvikling og demonstration af ny grøn teknologi fordobles inden 2012.
- Have udarbejdet en samlet grøn forskningsstrategi.
- Øge antallet af erhvervs-ph.d.-stillinger og forskere inden for miljø, energi og fødevarer.
- Samle hele den danske indsats for el- og energibesparelser på ét sted.
- Etablere et videnscenter for energibesparelser i industri og virksomheder.

3. Danmark som testcenter for grøn teknologi

Danmark skal fastholde førerpositionen inden for udvikling af miljø- og energiteknologi. Det skal en saltvandsindsprøjtning til danske forskning blandt andet sørge for. Forskere og virksomheder skal dog også have mulighed for at afprøve og fremvise deres resultater i stor skala – både i det daglige og ikke mindst i forbindelse med FN's klimatopmøde COP-15 i december 2009. På den måde kan forskningen bringes fra laboratoriet til virkeligheden. Uden demonstration vil det være vanskeligt at omsætte ny viden til nye erhvervsucceser eller miljøprojekter. Derfor skal Danmark være testcenter for udvikling af grøn teknologi.

3.1 Bedre muligheder for forsøg og demonstration i stor skala

Test og demonstration af ny teknologi i stor skala er forudsætningen for at omsætte viden til vækst og arbejdspladser. Det kræver, at der etableres storskala forsøg med etablering af for eksempel bioethanol-anlæg, områder til test af vindmøller, områder til bølgeenergi-anlæg, byområder med plads til nye lavenergi-huse osv. Test i stor skala er forudsætningen for, at dansk viden kan omsættes til danske arbejdspladser og dansk eksport.

Venstre foreslår, at der en række steder i landet etableres særlige demonstrationszoner for ny teknologi. Det kunne være steder, hvor der allerede i dag er klynger med fokus på energi- og miljøteknologi. Som eksempel er flere danske øer (blandt andet Samsø, Ærø, Møn og Lolland) langt fremme i forhold til en omstilling væk fra fossile brændsler. Flere steder i Vestjylland er der meget stor interesse for blandt andet vindmøller og bølgekraft-projekter, og Kalundborg har en industriklynge inden for udviklingen af biobrændstof. Under forudsætning af lokal opbakning foreslår Venstre, at disse områder udvikles til deciderede danske centre for udvikling og demonstration af den nyeste energiteknologi i stor skala. Det vil dels give erhvervslivet mulighed for at udvikle den nyeste teknologi, og det vil desuden bringe tiltrængt vækst og erhvervsliv til nogle af landets yderområder.

3.2 Etablering af MUDP og FUDP

Venstre ønsker at sætte særligt fokus på anvendelsesorienteret forskning inden for miljø- og fødevarer-områderne, ligesom det er sket inden for energiområdet med etableringen af Energiteknologisk Udviklings- og Demonstrationsprogram kaldet EUDP. Venstre foreslår derfor, at der oprettes tilsvarende programmer for udvikling og demonstration indenfor miljø- og fødevarerområdet (hhv. MUDP og FUDP), som inden for deres respektive områder skal fremme en øget strategisk og anvendelses-orienteret satsning på ny teknologi. De to programmer skal anvende offentlige forskningsmidler i samarbejde med private aktører for at understøtte de politiske målsætninger om lavere CO₂-

EUDP

Energiteknologisk Udviklings- og Demonstrationsprogram (EUDP) blev etableret i 2007 for at styrke indsatsen for udvikling og demonstration af energiteknologi.

EUDP skal støtte iværksættere og udviklere af ny energiteknologi, så vejen fra lovende forskningsresultater til kommerciel anvendelse afkortes.

(mio. kr.)	2007	2008	2009	2010
EUDP-ramme	186	154	109	160
Biobrændstof	50	150		
Globaliseringsmidler			114	250
EUDP i alt	236	304	223	410

Kilde: Energistyrelsen

udledning, bedre vandmiljø, sikrere fødevarer og et mere bæredygtigt samfund. Det skal ligeledes sikres, at der bliver kortere vej fra forskeres landvindinger til anvendelse i praksis.

3.3 Energibyernes erfaringer skal udbredes – og der skal flere til

En effektiv indsats for at bremse udledningen af CO₂ kræver, at alle dele af det danske samfund engageres. Danmark kan kun blive foregangsland, hvis vi alle trækker i samme retning.

Danmarks tre første energibyer er allerede udpeget i København, Kolding og Skive. Energibyerne er en god mulighed for at vise, hvordan byer kan være frontløbere og synlige inspirationskilder for andre. Venstre ønsker, at flere byer udpeges som energibyer, og at indsatsen for at udbrede energibyernes gode løsninger til andre dele af landet intensiveres. Venstre forventer, at udnævnelsen af energibyer også i fremtiden kan medvirke til at sætte yderligere fart på lokal og regional udvikling.

Venstre foreslår desuden, at alle kommunale og statslige enheder skal udarbejde konkrete planer for energibesparelser og energieffektiviseringer. Flere er allerede i gang, blandt andet er flere ministerier allerede meget aktive, og en række kommuner har ligeledes strategier for at reducere CO₂-udslippet. Venstre ønsker, at energieffektiviseringer i den kommunale bygningsmasse indgår som et element i de årlige forhandlinger med KL.

3.4 Et testcenter for grøn transport

Danmark skal være et stort testcenter for grøn og bæredygtig transport. Danmark kommer næppe til at bygge biler, og derfor vil dansk industri ikke vil blive ramt af skrappe krav til miljø- og klimabeskyttelse. Tværtimod har Danmark en unik platform for at levere ny motorteknologi til bilerne, hvilket flugter med Venstres grønne vækstvision.

Udover at forske i ny motorteknologi skal Danmark være et testmarked for de nyeste teknologier. Venstre har det mål, at biler på alternative drivmidler, som for eksempel biobrændstoffer, elbiler⁵ og hybridbiler, i løbet af ganske få år kører rundt på de danske veje.

Skal Danmark indfri ambitionen om at blive et testcenter for grøn og bæredygtig transportteknologi, er det nødvendigt med midler til at igangsætte forsøg med nye teknologier. Venstre foreslår derfor, at der afsættes midler til forsøg med alternative brændstoffer. Det kan for eksempel være forsøg med biogas i bybusser, elbiler eller køretøjer på biobrændstoffer. Venstre ser derfor frem til den konkrete udmøntning af puljen på 200 mio. kr., som indgår i regeringens plan for "Bæredygtig transport – bedre infrastruktur".

3.5 Fokus på brint- og brændselsceller

Omstillingen af Danmark til et fossilfrit samfund betyder, at vedvarende energi skal udgøre en stadig større del af vores energiforsyning. Det betyder, at vi skal finde måder at inkorporere større mængder vindenergi i vores energisystemer. Til forskel fra traditionel energi produceret på kraftværker, så er det vanskeligt at regulere produktionen af vindenergi. Vi skal derfor finde måder at lagre overskudsenergi i de perioder, hvor produktionen er høj, men forbruget lavt (typisk om natten), så vi i stedet kan nyttiggøre energien, når der er

---

⁵ Se også afsnit 5.5 om afgiftsfritagelse for elbiler.

efterspørgsel. Én af de løsninger Venstre peger på, er en markant satsning på brint og brændselsceller. Danmark bør gå forrest i udviklingen af teknologi, som fører til, at overskudsenergien kan lagres og nyttiggøres. Der er desuden store perspektiver i at integrere brændselsceller i transport. Også dette ønsker Venstre at sætte fokus på i forbindelse med den kommende satsning på ny energiteknologi.

Venstre vil:

- Give bedre muligheder for test og storskalaforøg for grøn teknologi, blandt andet ved at udpege demonstrationsområder, hvor ny teknologi kan afprøves i stor skala.
- Etablere udviklings- og demonstrationsprogrammer indenfor miljø og fødevarer.
- Udpege flere byer til energibyer samt udbrede allerede opnåede erfaringer.
- I dialog med KL have kommunerne til at udarbejde strategier for energibesparelser.
- Gøre Danmark til et testcenter for grøn transport.
- Afsætte 200 mio. kr. til forsøg med alternative brændsler i transport.
- Sætte turbo på udviklingen af brændselsceller, blandt andet til transport.

4. Grønne vækstmuligheder for dansk erhvervsliv

Et nyt industrielt gennembrud som det, der i sin tid lagde grunden til industrisamfundet, skal medføre en ny grøn markedsøkonomi, der kan lægge grunden til en ny holdbar vækstperiode i verdenshistorien. Der er ikke alene råd til at tage bedre hensyn til miljø og klima - faktisk er der ikke råd til at lade være. Den nye grønne revolution vil betyde et stort vækstpotentiale for dansk erhvervsliv i de kommende årtier. Det skal understøttes politisk, så potentialet kan blive realiseret i virksomhederne som nye arbejdspladser og ny eksport.

En grøn markedsøkonomi

"Vi har brug for et nyt industrielt gennembrud akkurat som det, der i sin tid lagde grunden til det samfund, vi kender i dag. Vi skal skabe en ny grøn markedsøkonomi, der kan lægge grunden til en ny holdbar vækstperiode i verdenshistorien"

Anders Fogh Rasmussen, Venstres landsmøde 2008

4.1 Øget eksport af miljø- og energiteknologi

Dansk energi- og miljøteknologi er blandt de hurtigst voksende eksporterhverv. Alene eksporten af energiteknologi udgjorde i 2007 over 50 mia. kr., ligesom der var over 40.000 fuldtidsbeskæftigede inden for branchen. Potentialet er dog langt større. Venstre sætter som politisk målsætning, at Danmarks samlede eksport af miljø- og energiteknologi skal fordobles til over 100 mia. kr. inden 2012.

Ud over det generelle fokus på udvikling af ny teknologi, så foreslår Venstre, at Danmarks Eksportråd i endnu højere grad skal fokusere på en brancheprioritering inden for miljø- og energiteknologier. De nuværende danske styrkepositioner sammenholdt med det enorme internationale politiske fokus på vedvarende energi og energieffektivitet har store perspektiver for dansk erhvervsliv. Det er vigtigere, at danske virksomheder kan få kvalificeret assistance på de markeder, hvor Danmarks spidskompetencer kan udnyttes, frem for at få hjælp der hvor eksportmarkederne nominelt er de største. På den baggrund foreslår Venstre,

at der etableres deciderede demonstrations- og udstillingscentre på de vigtigste eksportmarkeder for grøn teknologi, som for eksempel USA, Kina og i Østeuropa.

4.2 Fra viden til virksomhed

Der er i dag en lang række både små og store danske virksomheder med interesser inden for grøn teknologi. Venstre ønsker at forbedre mulighederne for interaktion mellem disse virksomheder, forskere og iværksættere. Det kan eksempelvis ske gennem målrettede mentoraftaler for iværksættere, så iværksættere kommer i forbindelse med større danske virksomheder, der har ekspertise og faciliteter til at understøtte nye virksomheder. Regeringen er allerede godt i gang med dette arbejde, hvilket i de kommende år bør intensiveres og systematiseres.

Venstre foreslår, at alle regionale erhvervsfora samt lokale iværksætterindsatser får samarbejdspartnere blandt de mere etablerede virksomheder samt i forskermiljøerne. Samtidig vil Venstre have belyst, om vejen fra innovativ idé over hjemtagning af patent til etablering af erhvervssucces kan gøres mere direkte. I dag varer processen ofte adskillige år, hvilket kan være afskrækkende for mange iværksættere og forskere.

4.3 Dansk klima- og miljøteknologi til verdens fattige lande

Verdens fattige udviklingslande er blandt de lande, som berøres mest af de globale klimaforandringer, og som samtidig er dårligst rustede til at håndtere ekstreme vejrforhold. Oversvømmelserne bliver hyppigere i Sydøstasien, tørkeperioderne bliver længere i store dele af Afrika, ligesom ekstreme vejrfænomener generelt bliver hyppigere. Venstre vil hjælpe verdens udviklingslande til bedre at håndtere de menneskeskabte klimaudfordringer.

Derfor foreslår Venstre, at der i regi af erhvervsfremmeprogrammer skal fokuseres på danske virksomheders særlige ekspertise inden for klima- og miljøteknologier for at afhjælpe konsekvenserne af klimaforandringer i verdens fattigste lande. Tilmed vil danske virksomheders ekspertise og produkter kunne afprøves under anderledes klimatiske forhold.

4.4 Klimagarantier til danske virksomheder

Der er for virksomhederne stor økonomisk risiko forbundet med at involvere sig i klimaprojekter under Kyoto-protokollens JI- og CDM-mekanismer. Usikkerheden skyldes, at virksomheder ikke på forhånd kan vide, hvilken værdi projektet godskrives for, af fremkomne CO₂-reduktioner. Hvis disse risici minimeres, og hvis danske virksomheder rustes bedre til at håndtere de ofte komplicerede problemstillinger, vil deres muligheder for at investere i klimaprojekter i udlandet forbedres markant. I Venstre er vi derfor positive overfor, at danske virksomheder fremover kan få hjælp fra EksportKreditFonden gennem klimagarantier. Det vil gøre det nemmere at sælge og eksportere dansk klimateknologi, blandt andet med fokus på CO₂-reduktioner i projekter, som er omfattet af Kyoto-protokollen.

4.5 Partnerskaber om energirenovering

En stor del af Danmarks energiforbrug kan tilskrives bygningsmassen. Det er derfor vigtigt, at der sættes fokus på energiforbruget i bygninger⁶. Særligt den store bygningsmasse, som er offentligt ejet, bør være i fokus, når det handler om at anvende de nyeste og mest

---

⁶ Se også afsnit 1.7 om CO₂ reduktion i de ikke-kvotefattede sektorer, herunder bygninger.

energieffektive løsninger. Konkret ønsker Venstre at få analyseret, hvordan Energipartnerskaber, også kaldet ESCO-partnerskaber, kan udbredes.

Energipartnerskaberne betyder eksempelvis, at en offentlig bygning energirenoveres af en privat leverandør, som efterfølgende varetager drift og vedligehold. Udgiften for den offentlige part begrænses til de energi- og vedligeholdelsesudgifter, der i forvejen blev budgetteret med.

Som en ikke-ubetydelig sidegevinst medfører energirenoveringen ofte, at de offentlige bygninger sættes i tip-top-stand uden at den offentlige part selv skal have penge op af kassen. Venstre ser gerne dette fremmet ved kommende forhandlinger med Kommunernes Landsforening og Regionsforeningen med udgangspunkt i de positive erfaringer fra eksisterende ESCO-partnerskaber, eksempelvis i Kalundborg Kommune.

4.6 Regelforenklinger og afbureaukratisering

En vigtig forudsætning for at sikre vækstmuligheder inden for de sektorer af erhvervslivet, som berøres af den grønne vækst vision, er en minimering af de administrative byrder. Regeringen har det mål, at de administrative byrder skal reduceres med op til 25 procent inden 2010. Det er et meget ambitiøst mål, som endnu ikke er nået.

For Venstre er det afgørende, at relevante ministerier, deriblandt Klima- og Energiministeriet, Fødevareministeriet og Miljøministeriet, når de aftalte mål til rette tid. Eksempelvis bør der ske forenklinger af reglerne for grønne regnskaber⁷, optimering af sagsbehandling samt løbende vurderinger af nye love og bekendtgørelses administrative belastning for erhvervslivet. Regeringen kommer i starten af 2009 med en samlet plan for afbureaukratisering, hvilket Venstre vil se positivt på, når forslagene skal forhandles.

4.7 Virksomheder skal udnytte overskuds- og procesvarme

En ny rapport viser, at der allerede i dag med de eksisterende afgiftssatser er et betydeligt uudnyttet potentiale i virksomheders overskudsvarme⁸. Umiddelbart er det rentabelt at udnytte op til 5.000 TJ, svarende til omkring 3 procent af erhvervslivets samlede energiforbrug.

Venstre ønsker, at der hurtigt følges op på anbefalingerne fra rapporten med et inspirationskatalog til virksomhederne, om hvordan de bedre kan udnytte overskudsvarme. Samtidig foreslår Venstre en tilbundsående analyse af barriererne for, at den resterende overskudsvarme fra erhvervslivet kan udnyttes.

4.8 Miljøgodkendelser skal på rette spor

Det er afgørende for grøn vækst i landbrugserhvervet, at ansøgninger om miljøgodkendelser bliver afgjort mere effektivt, end det sker i dag. KL havde forpligtet sig til, at kommunerne samlet set ville afgøre 1.200 sager i 2008. Desværre blev målet langt fra nået. De manglende miljøgodkendelser og den langsommelige sagsbehandling stiller erhvervsdrivende og landmænd i en helt urimelig situation. Venstre kræver, at kommunerne i de kommende år formår at løfte denne vigtige opgave bedre end i dag.

---

⁷ Se lovforslag fremsat af Miljøministeren 11. december 2008

⁸ Energistyrelsen (oktober 2008): "Virksomhedsrentabel udnyttelse af overskudsvarme"

Konkret foreslår Venstre, at indføres en sagsbehandlingsgaranti, så ansøgninger skal afgøres inden for en bestemt tidsfrist, eksempelvis 6-9 måneder fra det tidspunkt, hvor ansøgningen er afleveret hos kommunen. Hvis kommunerne ikke kan afgøre sagerne inden for dette tidsrum, vil Venstre have undersøgt, om det sagsforberedende arbejde kan varetages af private konsulenter – for kommunernes regning. Samtidig skal kommunerne forpligtes til at offentliggøre sagsbehandlingstiden, og der skal være klarere retningslinier for kommunernes administration af BAT.⁹ Endelig vil Venstre nedsætte en "task-force" som kan hjælpe de dårligste kommuner med at få bugt med sagsbunkerne.

Venstre ønsker også, at sagsbehandlingstiden nedbringes i Miljøklagenævnet. Der arbejdes for tiden på at slå Naturklagenævn og Miljøklagenævn sammen. Sagsbehandlingstiden for en klage bør herefter højst være 3-6 måneder. Venstre ønsker, at der udarbejdes en "åbenlys grundløs" procedure, hvorved sager, som ganske klart ikke skal behandles, afvises inden for kort tid.

4.9 Opgør med harmonikrav i landbruget

En fortsat strukturudvikling i dansk landbrug er også nødvendig for en fortsat grøn vækst. Derfor ønsker Venstre, at harmonikravet til jordareal i forhold til antal dyreenheder skal gøres mere fleksibelt eller helst ophæves. Det vil være muligt at komme ud over problemet med afsætning af gyllen, hvis gylle i højere grad integreres i energiproduktion, jf. forslag i afsnit 1.2 om biogasanlæg. Hvis landmanden har en bindende aftale, eksempelvis med en jordejer eller en energiproducent om aftagning af gyllen, behøver landmanden ikke selv at eje det nødvendige areal. Dette skal dog kun ske, hvis det er foreneligt med alle miljøhensyn, og hvis det samtidig kan ske uden at underminere landmændenes økonomi gennem drastisk faldende jordpriser. Det afgørende er, at jorden og vandet ikke påføres flere næringsstoffer, end naturen kan bære.

4.10 Værditilvækst i fødevarerhvervet

I Venstres landbrugsoplæg "Dansk fødevarerhverv i vækst og balance" udstikkes Venstres overordnede mål og principper for grøn vækst i fødevarerproduktionen. Fødevarerområdet er allerede i dag en dansk styrkeposition på eksportmarkederne, ikke mindst når det kommer til kvaliteten af produkterne. Danmark har betydeligt potentiale for at videreudvikle denne styrkeposition med deraf følgende nye arbejdspladser og eksport til følge.

Sideløbende med en fortsat masseproduktion, som er forudsætningen for, at dansk fødevarerproduktion er konkurrencedygtig, skal det danske fødevarerhverv også kendes for kvalitetsfødevarer. Kvalitetsfødevarer er allerede godt på vej til at blive en aktiv del af den danske oplevelsesøkonomi. Venstre ønsker at bruge landdistriktsmidler til at understøtte skabelsen af lokale erhvervsklynger og netværk med fokus på kvalitetsfødevarer. Det skal både fremme eksporten af disse varer samt tiltrække besøgende til for eksempel gårde med særlig fokus på kvalitet, lokale bryggerier, plantager med kvalitetsfrugt osv.

---

⁹ BAT = Best Available Technology. Det er et grundlæggende krav i miljøbeskyttelsesloven, at forurenende virksomheder skal begrænse forureningen mest muligt ved at anvende den bedste tilgængelige teknik.

4.11 Økologisk satsning

Hvis Danmark internationalt også skal brandes som producent af kvalitetsfødevarer, er det vigtigt, at der sættes ambitiøse mål for økologisk fødevarerproduktion. Venstre vil sætte som mål, at arealer med økologisk landbrug skal fordobles inden år 2020.¹⁰ Udviklingen skal være markedsdrevet, men selve omlægningen fra konventionel til økologisk produktion skal fortsat understøttes af staten. Det skal blandt andet ske ved en forbedret overgangsordning ved omlægning fra konventionelt brug, en styrket forskningsindsats samt en grøn skattereform.

Det gavner forbrugerne, at mangfoldigheden i den danske fødevarerproduktion er stor. Derfor ønsker Venstre forsat at øge mangfoldigheden inden for både konventionel og økologisk fødevarerproduktion. Konventionelt og økologisk landbrug er to forskellige produktionsformer, men Venstre vil fremme den gensidige inspiration mellem økologer og konventionelle landmænd. Det kunne eksempelvis handle om udvikling og branding af nye specialprodukter, der tager særligt hensyn til miljøbelastning og dyrevelfærd.

Venstre vil:

- Understøtte eksport af dansk energi- og miljøteknologi, så den danske eksport af miljø- og energiteknologi overstiger 100 mia. kr. inden 2012.
- Forbedre interaktionen mellem forskere og virksomheder gennem iværksætttermiljøer, erhvervsfora mv.
- Udbrede danske klima- og energiteknologier til verdens udviklingslande gennem et styrket fokus i dansk udviklingsbistand.
- Forbedre danske virksomheders muligheder for at investere i internationale klimaprojekter via klimagarantier.
- Intensivere offentlige-private partnerskaber om energirenoveringer i den offentlige bygningsmasse.
- Fortsætte det ambitiøse fokus på regelforenkling og afbureaukratisering.
- Give virksomheder bedre muligheder for at udnytte overskuds- og procesvarme.
- Indføre en maksimal sagsbehandlingstid for kommunernes behandling af miljøgodkendelser og nedsætte en task-force til at hjælpe kommunerne.
- Nedbringe sagsbehandlingstiden i Miljøklagenævnet og give mulighed for at behandle "åbenlyst grundløse" klager indenfor få dage.
- Undersøge, om harmonikravet til jordarealer kan ophæves.
- Styrke indsatsen for fremme af kvalitetsfødevarer som en del af Danmarks 'brand'.
- Sætte som mål, at landbrugsarealet til økologi fordobles.

5. Grøn markedsøkonomi og en grøn skattereform

Venstre ønsker en skattereform, der dels sænker skatten på arbejde og dels understøtter de høje ambitioner på miljø- og klimaområdet. En skattereform vil dels understøtte erhvervslivets udviklingsmuligheder, dels gøre det mere attraktivt for danskerne at gøre en ekstra indsats og dels motivere til at passe bedre på miljø og natur. Det skal ske ved at tilskynde privatpersoner og virksomheder til at handle på en mere miljørigtig og energibesparende

---

¹⁰ Det samlede landbrugsareal i Danmark var i 2007 på 2,7 mio. ha, heraf var 5,6 pct. økologisk eller under omlægning til økologi.

måde. Venstre ønsker derfor, at der udvikles redskaber, som sikrer, at investeringerne falder dér, hvor det giver mest miljø for pengene.

5.1 Principper for en grøn skattereform

En række betingelser bør være med i udgangspunktet for en grøn skattereform: Den må ikke forringe konkurrenceevnen. Den skal være fordelingsmæssigt afbalanceret. Den må ikke ødelægge mobiliteten på arbejdsmarkedet. Og den må ikke give grænsehandel.

Derudover skal en række principper respekteres:

- **Forureneren betaler** i videst muligt omfang selv de omkostninger, som er forbundet med forurening. Der vil give et økonomisk incitament til at minimere forurening – både som virksomhed og som privatperson. Det skal med andre ord "kunne betale sig at rydde op efter sig".
- **Markedsbaserede løsninger** eksempelvis baseret på kvotelignende systemer eller systemer, hvor de grønne afgifter svarer til den parallelle CO₂-kvotepris. Det vil betyde, at investeringerne i miljøforbedringer bliver foretaget dér, hvor man får mest for pengene.
- **Afgiftsniveauet skal afspejle miljøbelastningen**, så afgifter på stærkt miljøskadelig adfærd som udgangspunkt er højere end afgifter på mindre skadelig adfærd.
- **Målet med afgifter er at påvirke adfærden**. Det skal være muligt for forbrugerne at ændre adfærd – og dermed undgå de øgede afgifter. Det kunne ske ved at hæve de grønne afgifter, men samtidig give forbrugerne et grønt personfradrag, så højere grønne afgifter ikke vil ramme skævt. Det vil dels betyde, at almindelige familier ikke beskattes hårdere, og dels at det bedre kan betale sig at spare på energien.

5.2 Milliarder fra salg af CO₂-kvoter skal indgå i en grøn skattereform

Venstre ønsker, at provenuet fra salg af CO₂-kvoter under EU's kvotesystem anvendes til finansiering af en skattereform, hvor skatten på arbejde sættes ned. Præcist hvor stort nettoprovenu, Danmark får fra dette salg, er endnu uafklaret. Det forventes dog at tilvejebringe et nettoprovenu på cirka et par milliarder kroner.

Det vil betyde, at de virksomheder, som køber CO₂-kvoter, får en merudgift sammenlignet med i dag, hvor kvoter uddeles gratis. Til gengæld får virksomhederne gavn af, at skatten på arbejde bliver sat ned med deraf følgende mindre lønpres, lettere tiltrækning af dygtige medarbejdere og derved bedre konkurrenceevne. På den måde kan der både skabes et incitament til at arbejde mere, til at spare på energien og til at nedbringe udledningerne af skadelige drivhusgasser.

5.3 Strategisk eftersyn af energiafgifterne

I lyset af den europæiske energipolitik udvikling er der behov for et strategisk paradigmeskifte i dansk energipolitik, så national dansk energipolitik koncentrerer om de sektorer, hvor en dansk regering vil have reel indflydelse. Venstre mener, at der blandt andet

er behov for et strategisk eftersyn af de danske energiafgifter. Dette bør indgå i forhandlingerne om en skatterreform.

Det fælleseuropæiske kvotesystem udfordrer den måde, vi hidtil har reguleret fra national dansk side. Venstre mener, at det er en oplagt politisk opgave at udligne den del af dobbeltreguleringen, som ikke tjener et klart miljømæssigt formål. Eksempelvis er det vanskeligt at se logikken i CO₂-afgiften på de kvoteregulerede virksomheders energiforbrug. CO₂-afgiften på kvoteregulerede virksomheders energiforbrug betyder ingenting for miljøet, idet en eventuelt lavere udledning fra danske virksomheder blot vil føre til højere udledning andre steder inden for kvotemarkedet.

5.4 Grønnere afgifter på biler

I 2007 blev bilafgifterne omlagt, så store benzinslugere blev dyrere, mens miljøvenlige biler blev billigere. Og det har virket! Nye biler købt efter afgiftomlægningen udleder cirka 8 procent mindre CO₂ pr. kørt kilometer, end de biler, som blev solgt umiddelbart før omlægningen.¹¹ Venstre vil fortsætte ad denne vej, så det bliver mere attraktivt at købe en miljøvenlig bil frem for en forurenende bil.

Endvidere ønsker Venstre at indføre betaling for at køre i bilen mod til gengæld at sænke afgifterne med et tilsvarende provenu, så skattestoppet naturligtvis overholdes. I en sådan omlægning skal de mest miljøvenlige og energieffektive biler betale mindst, hvorved miljøvenlige og brændstoføkonomiske biler bliver mere attraktive alternativer til traditionelle biler. Samtidig skal en fremtidig kørselsafgift tage hensyn til at sikre et Danmark i balance, så afgiften bliver lavere i områder med få kollektive transportalternativer til bilen.

5.5 Tryghed om fremtidig beskatning af grønne biler

I forbindelse med energiaftalen fra februar 2008 blev elbiler fritaget for afgift frem til 2012. Det er positivt, men ikke tilstrækkeligt til at sikre et stabilt marked for mulige investorer. Derfor foreslår Venstre, at elbiler begunstiges med en markant lavere registreringsafgift indtil 2015. Dermed vil Danmark skabe de nødvendige rammevilkår for et globalt centrum for storskalatests af en grøn og bæredygtig transportteknologi.¹²

Elbilerne skal naturligvis ikke fritages for afgift i al evighed. Venstre foreslår derfor, at der allerede nu træffes beslutning om afgiftsniveauet for elbiler efter 2015, når der må forventes at være etableret et bæredygtigt marked for elbiler i Danmark. Venstre foreslår, at der pålægges registreringsafgift efter en trappemodel med gradvist stigende afgifter. Derved vil det være attraktivt for forbrugerne at være "first mover", altså at købe en af de første elbiler på markedet. Samtidig vil der være skabt stabile afgiftsmæssige rammer for investorer. Desuden ønsker Venstre, at også brint- og hybridbiler gøres attraktive gennem markant lavere registreringsafgifter eller eventuelt afgiftsfritagelse.

---

11 Transportministeriet: "Bæredygtig transport – bedre infrastruktur", side 9

12 Se også afsnit 3 om 'Danmark som testcenter for grøn teknologi'.

5.6 Et marked for handel med VE- og energisparebeviser

Der skal i højere grad introduceres markedsmekanismer i energisystemet. Venstre ønsker derfor at få belyst mulighederne for markedslignende løsninger for handel med både energisparebeviser og vedvarende energi-beviser. Dette vil sikre, at de mest økonomisk fornuftige og klimamæssigt positive projekter realiseres først. Samtidig vil det betyde, at markedsmekanismer gradvist kan erstatte det nuværende feed-in støtte-system. Dette vil yderligere understøtte målet om, at fremtidig udbygning med vedvarende energi skal ske på en omkostningseffektiv måde.

5.7 Smartere energi- og affaldsafgifter

Det sker desværre ofte, at eksempelvis affalds- eller restprodukter ikke anvendes hensigtsmæssig. Det kan blandt andet skyldes afgifterne eller definitionen af de pågældende typer affald. Dette vil Venstre gøre op med ved at revurdere afgifterne for eksempel husdyrgødning, spildevandsslam og haveaffald.

Eksempelvis eksporteres i dag store mængder haveaffald til Sverige, mens der importeres flis til anvendelse som biomasse i energiforsyningen. Det virker ulogisk, og det bør umiddelbart ændres ved at justere afgifterne på området.

Samtidig vil Venstre have belyst mulighederne for at udnytte fiberfraktionen fra separeret gylle. Der er flere anvendelsesmuligheder for fiberfraktionen, hvor afbrænding i eksempelvis et kraftvarmeværk umiddelbart er én af de mest perspektivrige. I dag hindres dette dog blandt andet af affaldsafgifterne. En ændring vil hjælpe landbruget med et affaldsproblem, ligesom det vil have potentiale til at bidrage til den fossilfrie energiforsyning i Danmark.

Venstre vil:

- Arbejde for en grøn skattereform, hvor det bliver dyrere at forurene, men hvor skatten på arbejde sænkes.
- Anvende provenuet fra salg af CO₂-kvoter som finansiering af en grøn skattereform.
- Gennemføre et strategisk eftersyn af energiafgifterne, så der bliver bedre sammenhæng mellem niveauet for grønne afgifter og den reelle miljøbelastning.
- Omlægge bilafgifterne, så afgifterne understøtter miljømæssigt fornuftige bilkøb og kørsel.
- Fastholde lave afgifter på elbiler frem til år 2015 og gradvist indfase afgifter derefter.
- Indføre et marked for handel med VE- og energisparebeviser.
- Omlægge affaldsafgifterne, så afgiften ikke dikterer, hvor og hvordan bestemte typer affald anvendes.
- Fremme udnyttelsen af fiberfraktionen fra separeret gylle, for eksempel gennem afbrænding på kraftvarmeværker.

6. En naturplan for Danmark

Den økonomiske vækst giver større velstand og bedre udfoldelsesmuligheder for den enkelte. Det skal dog sikres, at den økonomiske vækst i Danmark ikke medfører voksende belastning

af natur og miljø, da det i givet fald vil være en kortsigtet fornøjelse på bekostning af kommende generationer.

Venstre ønsker derfor, at der fortsat skal udlægges ekstra arealer til natur i de kommende år, ligesom der skal oprettes nye nationalparker. Der skal passes bedre på naturen ved at mindske udledningen af blandt andet kvælstof samt ved at reducere miljøbelastningen fra brug af pesticider.

Vi skal beskytte vores natur bedre

"Det er regeringens mål, at vores generation skal aflevere den danske natur i en bedre stand, end vi overtog den."

Statsministerens åbningstale til Folketinget, oktober 2008

6.1 Flere naturgenopretningsprojekter

I forbindelse med udmøntningen af den kommende "miljømilliard" vil Venstre prioritere yderligere naturgenopretningsprojekter. Konkret foreslår Venstre, at bevillingerne, der i årene 2010-13 samlet afsættes til naturgenopretning, skal øges ud over det nuværende niveau. Venstre vil især prioritere genopretning af naturområder, en indsats i forbindelse med de nye nationalparker samt en indsats for mere bynær natur.

6.2 Hensyn til naturen, når der bygges infrastruktur

Der har tidligere været tradition for, at nye veje, jernbaner og andre infrastrukturprojekter gik foran hensynet til naturen. Det vil Venstre gøre op med. I fremtiden skal der tages mere hensyn til natur og miljø samt til særlige naturområder i forbindelse med linieføring. Desuden skal gøres mere for at minimere de miljømæssige belastninger, for eksempel gennem støjdemper. Omkostningen for natur og miljø skal således indgå i de samfundsøkonomiske beregninger, der foretages i forbindelse med vurdering af fremtidige infrastrukturprojekter.

6.3 Naturen skal være mere tilgængelig for befolkningen

Danskerne skal have kortere afstand til naturområder, ligesom der skal være bedre muligheder for at bruge naturen aktivt. Venstre vil derfor afsætte midler fra den kommende "miljømilliard" i årene 2010-13 til initiativer, som fremmer bynær natur, og som øger tilgængeligheden til naturen.

Bynær natur fremmes og gøres til en mere integreret del af byplanlægningen. Samtidig skal bynær natur gøres mere tilgængelig gennem etablering af eksempelvis stisystemer til gå-, cykel- og løbeture. Populært sagt skal naturen være danskernes 'grønne fitness-rum'. Undersøgelser viser en positiv sammenhæng mellem afstanden til naturen og befolkningens generelle sundhedstilstand. Mere bynær natur vil således også fremme folkesundheden. Venstre hilser det derfor velkomment, at der i aftalen om fremtidige infrastrukturinvesteringer er afsat betydelige midler til netop fremme af cyklisme.

6.4 Reduktion i udvaskning af kvælstof og fosfor

En intensiv landbrugsproduktion medfører udfordringer i forhold til miljø og natur. Venstre ønsker en målrettet indsats over for kvælstof- og fosforudvaskningen. Det betyder en målrettet udtagning af arealer eller ændret arealanvendelse, hvor effekten er størst, frem for en generel regulering på alle dyrkede arealer. Venstre vil sammentænke opfølgningen af Vandmiljøplan III med andre initiativer. Det gælder for eksempel indsatsen på Vandrammedirektivet, udlægning af ny natur, produktion af biomasse til energiformål, energiudnyttelse af husdyrgødningen og de miljømæssige muligheder ved

produktivtetsudvikling i planteavl. Alle de kommende effekter på nitrat-udvaskningen indtil 2015 skal indregnes i opfølgningen.

Venstre ønsker, at indsatsen prioriteres, så der opnås synergi mellem reduktion i udvaskning af næringsstoffer, klimaet, produktion af biomasse, biodiversitet og udviklings-muligheder for landbruget. Her tænkes for eksempel på etablering af våde enge, energiudnyttelse af husdyrgødningen gennem biogas og forbrænding samt biomasseproduktion til energi placeret som rodzoneanlæg på steder, hvor det også gavner naturen.

Et bedre vandmiljø betyder blandt andet, at forbruget af pesticider skal nedbringes, og at udvaskningerne af kvælstof skal reduceres. Pesticider grupperes efter belastning og afgiftssystemet ændres, så forbruget styres mod en fortsat faldende belastning.

Men vi skal også tænke nyt. Eksempelvis er opgørelsen baseret på behandlingshyppighed ikke nødvendigvis retvisende i forhold til miljøbelastningen. Venstre foreslår, at der fremadrettet reguleres i forhold til miljøbelastning frem for behandlings-hyppighed.

6.5 Potentialet i skovene skal udnyttes optimalt

Træ fra de danske skove udgør i dag en tredjedel af produktionen af vedvarende energi i Danmark. Produktion af energitræ i vores skove kan øges betydeligt uden at det sker på bekostning af biodiversitet og friluftsliv. Venstre ønsker derfor, at der laves en strategi for, hvordan den store mængde uudnyttet biomasse fra de danske skove kan anvendes til energi. Biomassens rolle i den danske energiforsyning skal styrkes og en aktiv forvaltning af statskovene skal sigte på at producere træ til energi.

6.6 Vedligeholdelse af vandløb

Venstre ønsker at sikre vandgennemstrømningen i vandløb, således at man forhindrer oversvømmelser af marker og parceller. Mange steder vedligeholder man ikke vandløbene med det resultat, at markerne bliver oversvømmet med store udbyttetab til følge. Venstre mener, at hvis marker oversvømmes på grund af mangelfuld pasning og pleje, så skal der udbetales erstatning til ejeren af marken.

Venstre vil:

- Øge bevillingen til naturgenopretning i årene 2010-13 ud over det nuværende niveau.
- Tage flere hensyn til miljø og natur i forbindelse med infrastrukturprojekter.
- Gøre naturen mere tilgængelig for befolkningen.
- Sikre et bedre vandmiljø blandt andet via efterlevelse af EU's vandrammedirektiv og Vandmiljøplan III samt gennemføre en ny ambitiøs Vandmiljøplan IV.
- Gruppere pesticider efter belastning og ændre afgiftssystemet, så forbruget styres mod en fortsat faldende belastning.
- Regulere i forhold til miljøbelastning frem for behandlingshyppighed.
- Udnytte potentialet i de danske skove bedre, blandt andet som energileverandør.
- Vandløb skal vedligeholdes bedre og hvis oversvømmning fører til udbyttetab, så skal der udbetales erstatning.